

Európska panelová diskusia občanov o virtuálnych svetoch

Druhé zasadnutie

10. 3. 2023 – 12. 3. 2023

Európska panelová diskusia občanov

Virtuálne svety

Vyjadrite svoj názor

1. Prehľad

Európsku panelovú diskusiu občanov o virtuálnych svetoch tvorí 150 náhodne vybraných občanov, ktorí sa stretnú na troch zasadnutiach. Na prvom zasadnutí, ktoré sa konalo 24. – 26. februára 2023 v Bruseli, bola občanom predstavená téma. Následne vypracovali spoločnú víziu toho, ako by ideálne a spravodlivé virtuálne svety mali (utópia) a ako by nemali (dystópia) vyzerieť. Na základe toho panelový výbor pre zhromažďovanie poznatkov identifikoval štyri tematické bloky, na ktoré sa občania zamerali:

1. Hospodárstvo, pracovné príležitosti a podnikanie (vrátane vzdelávania a zručností)
2. Bezpečnosť a ochrana (kriminalita – kybernetická bezpečnosť, údaje a digitalizácia, osobná bezpečnosť/ochrana)
3. Zdravie a dobré životné podmienky/životné prostredie (duševné a fyzické zdravie)
4. Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia

Druhé zasadnutie panelovej diskusie prebiehalo online od 10. do 12. marca 2023. Cieľom tohto zasadnutia bolo vypracovať hodnoty a opatrenia, ktoré by usmernili budovanie spravodlivých a ideálnych európskych virtuálnych svetov. Tieto nápady budú slúžiť ako východiská pre vypracovanie konečného znenia odporúčaní panelovej diskusie na treťom, t. j. záverečnom zasadnutí.

Prvý deň (piatok)

V piatok občanov privítali dvaja moderátori na virtuálnom plenárnom zasadnutí na platforme *Hyperfair*. Stručne zhrnuli program druhého zasadnutia a potom odovzdali slovo odborníkom, aby sa vyjadrili k jednotlivým témam:

Tematický blok 1: Hospodárstvo, pracovné príležitosti a podnikanie (vrátane vzdelávania a zručností)

- **Harmen Van Sprang**, Sharing Cities Alliance,
- **Eric Marchiol**, Renault.

Tematický blok 2: Bezpečnosť a ochrana (kriminalita – kybernetická bezpečnosť, údaje a digitalizácia, osobná bezpečnosť/ochrana)

- **Mariëtte van Huijsteeová**, Rathenau Institute, Holandsko,
- **Fabien Bénéto**, nezávislý expert na WebXR, Belgicko.

Tematický blok 3: Zdravie a dobré životné podmienky/životné prostredie (duševné a fyzické zdravie)

- **Sara Lisa Voglová**, umelkyňa tvoriaca vo virtuálnej realite, Women in Immersive Technologies Europe, Dánsko,
- **Bruno Thomas**, Medzinárodné konzorcium investigatívnych novinárov.

Tematický blok 4: Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia

- **Elisa Lironiová**, Európsky útvar pre občiansku činnosť,
- **Matthias C. Kettemann**, Leibniz Institut.

V nadväznosti na tieto príspevky predstavil **Yvo Volman**, riaditeľ pre údaje na GR CNECT, občanom [Listinu digitálnych práv a zásad EÚ](#).

Druhý deň (sobota)

V sobotu pracovali občania v 12 paralelných pracovných skupinách, ktoré boli simultánne tlmočené a moderované skúsenými facilitátormi. V **prvom kole** všetky skupiny pracovali na Listine digitálnych práv a zásad EÚ a identifikovali tri najdôležitejšie hodnoty. V **druhom kole** sa občania rozdelení do troch pracovných skupín venovali tematickým blokom a ich úlohou bolo sformulovať maximálne tri oblasti činností, ktoré by pomohli vybudovať ideálne a spravodlivé virtuálne svety. V **treťom, štvrtom a piatom kole** skupiny vypracovali vzájomnú spätnú väzbu ku všetkým tematickým blokom. Facilitátor najprv predstavil akčné body vypracované prvou skupinou. Druhá skupina mala hodinu na to, aby spísala pripomienky a otázky týkajúce sa daného akčného bodu. Potom sa presunuli k ďalšiemu tematickému bloku.

Rozvrh:

	Prvé kolo (hodnoty)	Druhé kolo (akčné body)	Tretie kolo (spätná väzba 1)	Štvrté kolo (spätná väzba 2)	Piate kolo (spätná väzba 3)
Skupina 1	Všeobecné	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia
Skupina 2	Všeobecné	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia
Skupina 3	Všeobecné	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia
Skupina 4	Všeobecné	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti
Skupina 5	Všeobecné	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti
Skupina 6	Všeobecné	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti
Skupina 7	Všeobecné	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita
Skupina 8	Všeobecné	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita
Skupina 9	Všeobecné	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita
Skupina 10	Všeobecné	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie
Skupina 11	Všeobecné	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie

Skupina 12	Všeobecné	Spoločnosť: inkluzívnosť, prístupnosť, demokracia	Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie, vzdelávanie a zručnosti	Bezpečnosť a ochrana, osoby, údaje, kriminalita	Zdravie, duševné a fyzické, životné prostredie
-------------------	-----------	---	--	---	--

Tretí deň (nedeľa)

V nedeľu ráno dostali skupiny spätnú väzbu zo soboty a dokončili zoznam hodnôt a oblastí činnosti, na ktorom začali pracovať v sobotu.

Po prestávke sa všetci občania pripojili k virtuálnemu plenárnemu zasadnutiu. Najprv Renate Nikolayová, zástupkyňa riaditeľa GR CNECT odprezentovala občanom ďalšie informácie o práci Komisie. Potom náhodne vybraní zástupcovia každého tematického bloku predstavili svoje akčné body. Dvaja členovia výboru pre zhromažďovanie poznatkov, Rehana Schwinninger-Ladaková, vedúca oddelenia GR CNECT, a Frank Steinicke z katedry informatiky na Univerzite v Hamburgu, sa ku každému z bodov vyjadrili. Hlavní moderátori následne predniesli záverečné prejavy a rozlúčili sa s účastníkmi.

2. Program v skratke

Piatok 10. marca – PLENÁRNE ZASADNUTIE	
14.10 – 14.25	Privítanie a zhrnutie výsledkov prvého zasadnutia
14.25 – 14.50	Diskutovaná téma: Hospodárstvo, pracovné príležitosti, podnikanie
14.50 – 15.10	Prestávka
15.00 – 16.05	Diskutovaná téma: Bezpečnosť a ochrana/zdravie a dobré životné podmienky/životné prostredie
16.05 – 16.25	Prestávka
16.25 – 16.50	Diskutovaná téma: Spoločnosť: inkluzívnosť a prístupnosť
16.50 – 17.10	Prestávka
17.10 – 17.50	Predstavenie Listiny digitálnych práv a zásad EÚ
17:50 – 18.10	Ďalší postup a záverečné poznámky

Sobota 11. marca – PRACOVNÉ SKUPINY	
9.30 – 9.45	Vytvorenie skupín/zoznamovacie kolo
9.45 – 10.45	Blok 1: Naše základné hodnoty pre európske virtuálne svety
10.45 – 11.15	Prestávka
11.15 – 12.30	Blok 2: Kľúčové body opatrení k TÉME 1
12.30 – 14.00	Obedná prestávka
14.00 – 15.05	Blok 3: Spätná väzba a kľúčové body k TÉME 2
15.05 – 15.20	Prestávka
15.20 – 16.25	Blok 4: Spätná väzba a kľúčové body k TÉME 3
16.25 – 16.55	Prestávka
16.55 – 18.00	Blok 5: Spätná väzba a kľúčové body k TÉME 4

Nedeľa 12. marca – PRACOVNÉ SKUPINY A PLENÁRNE ZASADNUTIE	
--	--

	Pracovná skupina
9.30 – 9.50	Hľadanie hodnôt pre virtuálne svety EÚ
9.50 – 10.50	Konsolidácia akčných bodov
	Plenárne zasadnutie
11.05 – 11.25	Čo je GR CNECT? Rozhovor s Renatou Nikolayovou
11.25 – 11.35	Prieskumy spätnej väzby
11.35 – 12.15	Prezentácia a diskusia o spätnej väzbe #1
12.15 – 12.35	Prestávka
12.35 – 13.05	Prezentácia a diskusia o spätnej väzbe #2
13.05 – 13.15	Európske občianske hodnoty pre budúce metaverzum
13.15 – 13.30	Zhrnutie a záverečné poznámky

3. Zoznam poradcov z výboru pre zhromažďovanie poznatkov

Na druhom zasadnutí sa zúčastnili tieto rečníci:

Európska komisia:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoulová**, zástupkyňa vedúceho oddelenia pre dialóg s občanmi, Európska komisia,
2. **Rehana Schwinniger-Ladaková**, vedúca oddelenia Interaktívne technológie, Digitalizácia pre kultúru a vzdelávanie, GR CNECT, Európska komisia, Luxemburg.

Externí rečníci:

1. **Fabien Bénétou**, nezávislý expert na WebXR, Belgicko,
2. **Cathrine Hasseová**, Univerzita v Aarhuse, katedra vzdelávania, Dánsko,
3. **Frank Steinicke**, katedra informatiky na Univerzite v Hamburgu, Nemecko,
4. **Mariëtte van Huijsteová**, Rathenau Institute, Holandsko,
5. **Sara Lisa Voglová**, umelkyňa tvoriaca vo virtuálnej realite, Women in Immersive Technologies Europe, Dánsko.